

מדריך חגים להורים הגרושים

תקופת החופשות יכולה להוביל לסכסוכי משמורת • גילוי גמישות, התחשבות ברצון הילדים, התייעצות עם עובדים סוציאליים ועוד יכולים לעזור לכם לצלוח את החגים בשלום

איור: גיא מורד

הצדדים עשוי לקבוע עובדות בשטח ולהוציא את הילדים מהארץ לטיול, יכול הצד האחר לפנות לבית המשפט בבקשה לעיכוב יציאת הקטינים מהארץ. בית המשפט יחייב את ההורה שרוצה לנסוע לחו"ל לספק ביטחונות מתאימים להבטחת שובם של הקטינים לארץ. בנוסף, יחלק בית המשפט את המועדים שבהם כל הורה יכול לנסוע עם הילדים לחו"ל. בית המשפט מסתייע לעיתים תכופות ביחידת סיוע של עובדים סוציאליים, המבצעת מעין גישור בין ההורים.

■ ודאו הסרת צו עיכוב היציאה:

אם כבר קיים צו עיכוב יציאה מהארץ כנגד הילד, יש לדאוג לביטולו מבעוד מועד. "כשהורה מבקש עיכוב יציאה כנגד הילד, בית המשפט נעתר לבקשה במעמד צד אחד, אבל קובע דיון במעמד שני ההורים תוך 14 יום. לצורך ביטול הצו יש להגיש בקשה מתאימה.

לצורך קידומו של ההליך, רצוי להציע לבית המשפט מראש ביטחונות ראויים לצורך הבטחת שובם של הילדים לארץ", מציינת עו"ד דיין וולפנר. גם אם בוטל הצו, יש לוודא זאת במשטרת הגבולות לפני הנסיעה. יש מקרים רבים שבהם הסרתו של הצו טרם נקלטה במשטרת הגבולות, ועוגמת הנפש בשדה התעופה היא גדולה.

■ שתפו פעולה בענייני ארוחות

החג: לדברי עו"ד דיין וולפנר, אם לאחד מבני הזוג ארוחת ערב החג חשובה יותר, רצוי שהשני יתגמש. אם שני ההורים מתעקשים, אפשר להגיע להסכמה ששני ערבי חגים ייעשו אצל האב, והשניים האחרים יש בסך הכל ארבעה - ראש השנה, כיפור ופעמיים סוכות) אצל האם. לעיתים קרובות מוסכם במסגרת הסכם הגירושין אצל מי ישעה הילד בחגים. אם אינכם מצליחים להגיע להסכמות, נסו פשוט להיצמד להסכם.

■ התחשבו ברצון הילדים: אם

הילדים מעדיפים לבלות חג בחיק משפחתו של אחד ההורים, כי שם אווירת החג דומיננטית יותר ויש ילדים נוספים בגילאים שלהם - אל תתעקשו שזה ייעשה אצלכם רק בגלל שכך סוכם מראש. "אם לא הסתדרתם, ויש הסכם גירושין שקובע הסדרים קבועים לתקופת החגים, והם לא מקוימים על ידי אחד ההורים, זכאי ההורה האחר לבקש מבית המשפט להורות על אכיפת ההסכם, במקרים חריגים אף בסיוע המשטרה. לטובת הילדים לא רצוי להגיע לזה", מציינת עו"ד דיין וולפנר.

■ השתמשו ביחידת סיוע

סוציאליית: כשאין הסכם הקובע הסדרי ראייה בחגים ויש חשש שאחד

עו"ד רות דיין וולפנר

לפתור את הסכסוך וכן לפתוח את ערוצי התקשורת ביניהם וכן ללמוד כלים ליישוב סכסוכים עתדיים."

■ אפשרו חופשה: לדברי עו"ד דיין

וולפנר, אם הורה אחד החליט לנסוע לנופש בארץ או בחו"ל והילדים רוצים להצטרף, כדאי מאוד שההורה האחר יאפשר זאת. "הורה שמתעקש למנוע מילדיו נסיעה גורם לילד עוול, משניא עצמו על הילד ופשוט סוגר חשבון אישי על גב ילדו. אמנם כדאי מאוד לדאוג לביטחונות מתאימים לחזרת הילדים לארץ, במקרים שבהם קיים חשש בענין זה, אבל מומלץ לאפשר לילדים לחוות חופשה מרוחקת, גם אם הדבר יפגע בהסדרי הראייה בתקופה זו."

השנה אצלי, סוכות אצלך וכו'), ואחרים מעדיפים לקבוע פרקי זמן קצובים אפילו במשך החג (ערב חג אצלי, חג אצלך וכו').

חשוב מאוד לגלות גמישות בהי סדרי הראייה, לאפשר החלפות אם ניתן, להתפשר ולתאם לוחות זמנים שיאפשרו לילדים לבלות זמן איכות עם שני ההורים. מתיחות בין ההורים על רקע הסדרי ראייה פוגעת בילדים, שישארו עם התחושה שהחגים הם אירוע מעיק ומעמסה על כתפיהם הרלות. הטראומה הזו יכולה להשאיר אצלם זיכרון רע לגבי החגים וחופשות.

עו"ד פלסנר מוסיפה כי "יש מקרים חמורים במיוחד, שבהם תיתכן אף פנייה למשטרה והגשת תלונה נגד אחד ההורים. למשל, לאחר איי-הי-נה בין ההורים באשר לשעת העברת הילדים למשנהו, או במקרים של חוסר הסכמה מוחלט, כשכל צד נוהג כרצונו. ההורים המתנצחים מתעקשים לעמוד בתוקף על זכויותיהם ושוכחים כי הילדים הם הנפגעים העיקריים מהמאבק. למעשה, עמירה על זכויותיהם בצורה קיצונית, עשויה להסב לילדים נזק מתמשך. אפשרות נוספת וטובה יותר, היא לפנות להליך גישור נקודתי שיסייע בפתרון הסכסוך שנתגלע בעניין החופשה. כך, יכולים ההורים

מאת ליטל דוברוביץקי

לחגים ולחופשות יכול להיות גם צד לא נעים, כאשר מדובר בהורים גרושים, הנדרשים להגיע להסכמות בכל הקשור לילדיהם. "דווקא בתקופת חופשת הקיץ ובהגים, סכסוכי המשמורת מחריפים ומידרדרים עד כדי פנייה לבית המשפט ולמשטרה. הסיבות לסכסוכים נעוצות בעיקר בכך שהסדרי הראייה בחופשות ובהגים פותחים פתח לפרשנות אישית של כל צד. הורים גרושים או פרודים נגררים לסכסוכים כאילו הם שוררים ביניהם מערכת יחסים עכורה או כאשר הסדרי הראייה ביניהם אינם מפורטים דיים", מציינת עו"ד מתת פלסנר, מגשרת ומתמחה בדיני משפחה.

כדי לנסות ולמנוע חיכוכים מיותרים גיבשנו - באמצעות עו"ד פלסנר ועו"ד רות דיין וולפנר, מומחית לדיני משפחה וירושה - מדריך להורים הגרושים כיצד לעבור חופשות וחגים בשלום.

■ גלו גמישות בהסדרי הראייה:

לדברי עו"ד רות דיין וולפנר, בתקופת החגים נהוג לתת הסדרי ראייה נרחבים יותר לאב, כיוון שהימים הקבועים בימות השנה הרגילים משתנים. יש הורים המעדיפים לחלק את שהות הילדים ביניהם לחגים שלמים (ראש